

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,

faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-10-08 Nr. (14.2-06)-3-3691

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija parengė ir teikia pakartotinai svarstyti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 19, 25, 82, 86 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 31, 90 ir 101 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 9¹ straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektus (toliau – Įstatymų projektai) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 19, 25, 82, 86 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 31, 90 ir 101 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 9¹ straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą.

Vykdam 2019 m. rugsėjo 24 d. Tarpinstituciniame pasitarime priimtą sprendimą (protokolas Nr. 38, klausimas Nr. 10), Įstatymų projektai pakartotinai aptarti 2019 m. rugsėjo 30 d. suinteresuotųjų institucijų pasitarime, į kurį kviesti visų ministerijų, Konkurencijos tarybos, Viešųjų pirkimų tarnybos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, NVO teisės instituto atstovai. Pasitarime dalyvavę institucijų atstovai pritarė Įstatymų projektuose siūlomai viešųjų pirkimų specialistų atestavimo sistemai ir atestaciją atliekančiai institucijai. Svarstant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 (toliau – Įstatymo) 19, 25, 82, 86 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte siūlomą įtvirtinti galimybę nevyriausybiniams organizacijoms ir kitoms panašaus pobūdžio mažoms perkančiosioms organizacijoms netaikyti Įstatymo, institucijų atstovai palaikė siūlymą, tačiau jam nepritarė Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos atstovai. Po diskusijų pasiūlyta sumažinti ribą, kada galima būtų netaikyti Įstatymo reikalavimų nevyriausybinių ar panašaus pobūdžio organizacijų pirkimams – tokia galimybė galėtų naudotis organizacijos, skiriančios per finansinius metus viešiesiems pirkimams ne daugiau kaip 30 000 Eur (trisdešimt tūkstančių eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio). Specialiųjų tyrimų tarnybos nuomone, pasiūlytas sprendimas sumažintų korupcijos apraiškos riziką. Atsižvelgdama į tai, Specialiųjų tyrimų tarnyba informavo, kad neplanuoja atlikti nurodyto patikslinto projekto pakartotinio antikorupcinio vertinimo. Tačiau pasiūlytam sprendimui nepritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė. Dėl šio klausimo pateikiama derinimo pažyma.

Teikiami Įstatymų projektai taip pat patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Teikiame informaciją apie Įstatymų projektais sprendžiamą problemą, siūlomas sprendimo priemones, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiamos problemos	<p>Viešieji pirkimai yra nepakankamai išnaudojami kaip strateginė priemonė siekiant tvaraus ekonomikos augimo, socialinių, aplinkosauginių tikslų ar kuriant inovacijas. Efektyvesniam viešųjų pirkimų taikymui būtina stiprinti viešųjų pirkimų specialistų profesionalumą. Europos Komisija šalies 2019 m. ataskaitoje pažymėjo, kad profesionalumo užtikrinimas lieka vienas iš svarbiausių Lietuvos viešųjų pirkimų sistemos trūkumų.</p> <p>Siekiant įgyvendinti Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 293–294 punktuose nurodytus prioritetus – užtikrinti skaidresnius ir efektyvesnius viešuosius pirkimus juos centralizuojant ir pasiekti aiškiai įvardytą tikslą, kad viešuosius pirkimus atliktų tik tinkamos kvalifikacijos ir gebėjimų specialistai, – Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. kovo 27 d. pasitarimo protokolu Nr. 13 pritarta Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pasiūlymams dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybei pavaldžių įstaigų viešųjų pirkimų funkcijos centralizavimo ir viešųjų pirkimų atlikimo profesionalumo gerinimo.</p> <p>Vyriausybės programos 273 punkte numatyta sudaryti sąlygas bendruomenių organizacijoms ir nevyriausybiniams organizacijoms dalyvauti įgyvendinant regioninę politiką, numatyti galimybes finansuoti administracines bendruomenių įgyvendinamų projektų išlaidas, peržiūrėti ir supaprastinti viešųjų pirkimų taisykles. Šiuo metu nevyriausybiniams organizacijoms, įskaitant ir tas, kurios per finansinius metus viešiesiems pirkimams skiria ne daugiau kaip 30 000 Eur (be pridėtinės vertės mokesčio), taikomas toks pat viešųjų pirkimų reguliavimas kaip ir didelėms perkančiosioms organizacijoms.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Numatoma pareiga perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams supaprastintų pirkimų (išskyrus mažos vertės pirkimus) procedūroms atlikti sudaromos Komisijos nariu paskirti bent vieną asmenį, turintį Viešųjų pirkimų tarnybos išduotą bazinį pirkimų specialisto pažymėjimą, o tarptautinių pirkimų, išskyrus Lietuvos Respublikos diplomatinį atstovybių užsienio valstybėse, Lietuvos Respublikos atstovybių prie tarptautinių organizacijų, konsulinį įstaigų ir specialiųjų misijų pirkimų, procedūroms atlikti – pažengusiojo pirkimų specialisto pažymėjimą.</p> <p>Siekiant įgyvendinti pasirinktą Vyriausybei pavaldžių įstaigų viešųjų pirkimų funkcijos centralizavimo modelį, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme Vyriausybei suteikiama teisė priimti sprendimus dėl jai pavaldžių įstaigų viešųjų pirkimų funkcijos centralizuoto atlikimo, kurie bus privalomi į sprendimo taikymo sritį patenkančioms įstaigoms. Atitinkamai tokia teisė suteikiama ir savivaldybių taryboms.</p> <p>Atsižvelgiant į nevyriausybinių organizacijų ir panašaus pobūdžio organizacijų teisinio statuso ypatumus, Vyriausybės programoje keliamus tikslus supaprastinti šioms organizacijoms taikomas viešųjų pirkimų taisykles ir į sunkumus, su kuriais susiduria šios organizacijos vykdydamos viešuosius pirkimus, siūloma nereikalauti šiems subjektams taikyti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo atliekant nedidelės vertės pirkimus.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Pirkimų specialistų atestavimo sistemai iki 2021 m. gruodžio 31 d. reikės papildomų biudžeto lėšų – 203 000 eurų, o sistemai išlaikyti – 40 000 eurų kasmet (šios lėšos bus perskirstomos iš valstybės rinkliavos už bazinio ir pažengusiojo pirkimų specialisto pažymėjimų išdavimą).</p>

	Siekiant profesionaliai ir sėkmingai pasirengti viešųjų pirkimų atlikimo funkcijos centralizavimo etapui 2020 metais būtinas 250 tūkst. eurų finansavimas VŠĮ CPO LT, kurį planuojama skirti iš Vidaus reikalų ministerijos administruojamų Europos Sąjungos lėšų 2020 metais (2019 m. birželio 19 d. pasitarimo pas Ministrą Pirmininką protokolais Nr. 6). Kitoms centrinėms perkančiosioms organizacijoms finansavimas nereikalingas, nes lėšų perskirstymas vyks tarp atitinkamų ministrų valdymo srityje veikiančių įstaigų. Vyriausybei pavaldžių įstaigų viešųjų pirkimų centralizavimas bus įgyvendintas iki 2024 metų. Tai leis kasmet sutaupyti 6,5 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų.
IV. Nauda visuomenei	Viešieji pirkimai efektyviau išnaudojami kaip strateginė priemonė siekiant tvaraus ekonomikos augimo, socialinių, aplinkosauginių tikslų ar kuriant inovacijas. Atleidus mažas nevyriausybines organizacijas ar kitas panašaus pobūdžio perkančiąsias organizacijas nuo įpareigojimų skelbti sutartis, rengti visų per kalendorinius metus sudarytų pirkimo sutarčių ataskaitas, rengti viešųjų pirkimų planus (nuo 2023 m.), šiems subjektams administracinė našta kasmet sumažėtų apie 121 000 eurų ir jie galėtų lanksčiau ir aktyviau prisidėti prie regioninės politikos įgyvendinimo ir visuomenei aktualių klausimų sprendimo.

Išsamesni Įstatymų projektais siūlomų pakeitimų paaiškinimai pateikti aiškinamajame rašte.

Tiesioginės Įstatymo projekto rengėjos – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Viešųjų pirkimų politikos skyriaus (vedėja – Aurelija Ylė, tel. 8 706 64 834, el. p. Aurelija.Yle@eimin.lt) patarėja Rima Ambrazevičienė, tel. 8 706 64 621, el. p. Rima.Ambrazeviciene@eimin.lt, ir vyriausioji specialistė Neringa Andrijauskienė, tel. 8 706 64 839, el. p. Neringa.Andrijauskiene@eimin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 18 lapų.
2. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 8 lapai.
3. Nutarimo projektas, 1 lapas.
4. Įstatymų projektų antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.
5. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 11 lapų.
6. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 3 lapai.
7. Derinimo pažyma, 2 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Virginijus Sinkevičius

Rima Ambrazevičienė, tel. 8 706 64 621, el. p. Rima.Ambrazeviciene@eimin.lt
Neringa Andrijauskienė, tel. 8 706 64 839, el. p. Neringa.Andrijauskiene@eimin.lt